

Mötesanteckningar SWOT-team för klimatanpassning

2022 01 18 08.00 – 09.00

Deltagare:

Alexander Zuniga	Argomento
Reinhold Andefors	Leader Spira Mare
Lisa Fröbel	Hela Sverige ska leva Dalarna
Susanne Ekroth	Livsmedelsverket
Sofia Martinell-Funch	Agroforestry Sverige
Bodil Ståhl	SMHI
Jan Lannér	Skogsstyrelsen
Anders Grevby	Bo på lantgård
Peter Eriksson	Gröna klustret Nuntorp

Förhinder:

Annie Svensson	RISE
Johanna Lindberg	Luleå tekniska universitet

- **Välkommen**
- **Presentation**

- Peter Eriksson, Gröna klustret Nuntorp
- Sofia Martinell Funch, Agroforestry Sverige
- Jan Lannér, Skogsstyrelsen Region Syd & Helge å
- Susanne Ekroth, Livsmedelsverket – klimatfrågor
- Bodil Ståhl, SMHI nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning
- Reinhold Anderfors, ordf Leader Spira Mare och engagerad i yrkesfisket
- Anders Grevby, Bo på lantgård – agroturism – hållbarhet för små företag
- Alexander Zuniga, Argomento
- Lisa Fröbel – Hela Sverige ska leva – bygg-gemenskaper – ekobyar – regenerativt jordbruk
- Hans-Olof Stålgren – Landsbyggsnätverkets kansli

- **Förra mötets anteckningar**

Inga frågor ställdes på anteckningarna. En kommentar är att det finns en hel del material kring klimatanpassning från olika myndigheter att ta del av.

- **SMHI:s klimatdata – Bodil Ståhl**

Frågan om vilka klimatteffekter som påverkar den egna verksamheten är viktigt. Alla effekter har inte konsekvenser för alla aktörer.

SMHI arbetar med vilka klimatteffekter vi kan förutse. Det handlar om scenarier, inte prognoser. SMHI har lanserat en klimatscenariotjänst som kan användas regionalt eller nationellt. Det ger ett underlag för de sårbarhetsanalyser som vi kan använda Livsmedelsverkets analysverktyg till.

Frågan som klimatscenariotjänsten kan svara på är ”Vilka förändringar ska vi vara beredda på i vår verksamhet?” Det finns en särskild menyflik för klimatfrågor på SMHI:s webbsida www.smhi.se Direkt länk finns också till [Enkel klimatscenariotjänst](#) och till [Fördjupad klimatscenariotjänst](#)

Generellt vet vi att klimatförändringarna kommer innebära att det blir varmare och blötare och vi kommer få fler extrema väderhändelser. Det viktiga är att veta att scenarier är bedömningar Vilka klimatförändringar och deras effekter är det vi kan förvänta oss och sedan analysera vad de då får för effekter i olika verksamheter.

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning har bl.a. ett myndighetsnätverk både på nationell, regional och kommunal nivå.

Det finns väldigt mycket gjort redan nu och mycket material finns redan tillgängligt. Frågan är vad det är vår aktivitetsgrupp kan tillföra.

Alexander: Hur kan alla existerande analyser och rapporter användas för att bedöma och analysera risker för landsbygder och formulera mål för aktiviteter i framtiden. När man söker specifikt på landsbygder finns det inte riktigt lika mycket material. Det borde vara vår uppgift att identifiera effekter och möjliga anpassningsåtgärder just för landsbygder.

Hans-Olof: I arbetsgruppen för Miljö och klimat görs en del arbete kring klimatanpassning men det har hittills mest handlat om miljöersättningar i kommande CAP och om ekosystemtjänster. För att snäva in och kunna bli mer konkreta har gruppen valt den avgränsningen. I slutet av januari har arbetsgruppen ett möte för att diskutera arbetsplanen för kommande år.

Bodil: Det är viktigt att vi inte fastnar i alla negativa effekter utan kommer vidare till vad som är möjligt att göra. Det är lätt att konstatera och beskriva hur allt blir värre och besvärligare men det gäller att identifiera de anpassningsåtgärder som är möjliga.

Peter: Inom de gröna klustren finns det ett fåtal goda exempel hur man anpassar sin verksamhet. Men det stora flertalet åtgärder är stöddrivna där fokus är på vad det är man kan få stöd för att göra. Det är svårare att ändra sin verksamhet mer generellt för att anpassa till förväntade klimateffekter. ”Money talks” är ibland det krassa svaret. Detta är inte för att vara negativ men det är lätt att förstå att man som enskild företagare i första hand tittar på vilka åtgärder det går att få ersättningar för.

Jan: För de som bor i landsbygder kanske många olika effekter adderas. Även de effekter som för en viss myndighet eller i ett visst sammanhang bedöms som små kan, när de adderas, innebära stora konsekvenser för landsbygdsbor.

Skogsägare är inte intresserade av vad som finns i nästa CAP för det finns inga pengar för dem där. Men alla våra utmaningar i skogsbruket är i princip klimatberoende.

- **Verktyg för sårbarhetsanalyser – Susanne Ekroth**

En sårbarhetsanalys har gjorts av Livsmedelsverket under 2021. Den består av över 600 analyser. Under 2022 arbetar Livsmedelsverket med en slutrapport och vilka målsättningar för framtida arbete som analysen leder fram till.

Verktyget består av ett stort excelark med flikar. Vid varje flik finns instruktioner till hur verktyget kan användas för att göra en sårbarhetsanalys. Flikarna är bl.a.: Verksamhetsanalys, Klimatanalys, Riskanalys, Identifierade risker, Underlag. Först identifieras aktörer och på nästa flik identifieras oönskade effekter som beskrivs både med text och därefter med standardiserade nyckelord (för att öka möjligheten till sökning och analys) och en tidsbestämning om det är nu eller i framtiden effekterna uppstår. I riskanalysen finns sedan en bedömning av sannolikheten att effekten uppstår och konsekvensen av detta. På nästa flik finns en färgmarkering av de bedömda riskerna. De effekter som både har hög sannolikhet och har stora och allvarliga konsekvenser blir prioriterade att hantera. Verktyget ger möjlighet att sortera resultaten utifrån det man själv bedömer relevant och mest intressant för den verksamhet som studeras.

Det är också viktigt att gå vidare med analysen av vad det betyder för den egna verksamheten, vilka aktiviteter som bör prioriteras för att hantera de klimateffekter som identifierats och vilka aktörer det berör etc.

Sofia: Det kan också vara intressant att titta på konsekvenser som inte ligger i närtid men är väldigt stora.

Verktyget skickas till Lisa för distribution till alla medlemmar i gruppen.

- **Verktyg för logistikplanering – Johanna Lindberg**

Vi lyssnar på Johannas presentation i seminariet kl 12 på Innovation days. [Länk till seminariet](#). Sök efter seminariet om Predictive Movement under Sessions.

- **Vad ska vi producera - hur ska vi arbeta?**

Lisa: Vi föreslår ett gemensamt möte med arbetsgruppen Miljö och klimat för att klargöra vad vi i vår aktivitetsgrupp kan komplettera med.

Bodil: Expertrådet för klimatanpassning kommer med en rapport i början av februari (troligtvis 9:e

feb) som vi kan ha användning av även om den är på aggregerad nationell nivå. Den rapporten kommer finnas bl.a. på [webbsidan för expertrådet](#).

Anders: Det kan vara intressant att titta på kommunernas Risk och sårbarhetsanalyser också för att komma ner från makronivån till den konkreta lokala nivån.

- **Att göra till nästa möte**

Vilka SWOT-analyser/scenarier/rapporter känner vi till? Vilka frågor och ämnen saknas i de SWOT:ar som nämnts tidigare?

Alla medlemmar i gruppen försöker välja en rapport eller analys eller scenario och går igenom den för att identifiera behov av klimatanpassning som är relevanta för landsbygder, eller vad som saknas som vi tycker är viktigt att ha med i någon av rutorna för en SWOT. Vi kommunicerar internt inom gruppen vilken specifik rapport var och en arbetar med så vi undviker dubbelarbete.

- **Nästa möte**

Lisa skickar ut en ny Doodle-kalender för att hitta en mötestid förslagsvis efter den 9:e februari.

